

Verslag van de vergadering van EU-Commissiewerkgroep Voedselinformatie voor consumenten

Datum 24 november 2017
Commissie Tim Gumbel
Sabine Pelsscher

Ned.Delegatie Madeleine Schilder
Inge Stoelhorst

Samenvatting

De besproken punten:

- Toelichting door Commissie van een aantal ontwikkelingen, oa over KWID, Q&A's, alcoholetikettering, het gebruik van extra uitdrukings- en presentatievormen, vegetarische en veganistische etikettering.
- De Commissie komt binnenkort met een nieuw voorstel voor de uitvoeringshandelingen voor de vrijwillige vermelding van herkomst (artikel 26,3) en vraagt lidstaten om daarop nog één keer te reageren.
- Een presentatie van de Commissie over notificatie en TRIS (artikel 44 en 45). Bij niet-voorverpakt voedsel is notificatie op grond van artikel 45 niet nodig, maar is vermelding via TRIS aan de orde.
- Presentaties over het effect van houdbaarheidsterminologieën op verspillingsgedrag van consumenten (WUR), over criteria waar producten aan zouden moeten voldoen om in aanmerking te komen om in de ANNEX X (BURO) en over de meest verspilde producten in een aantal lidstaten (Commissie). Begin 2018 zal een subwerkgroep starten onder het Food Waste platform, om voorstellen over date marking verder uit te werken. Aan deze werkgroep zullen leden van het Food Waste platform en de etiketteringswerkgroep deelnemen.
- De Commissie toont de Europese database voor etiketteringsregelgeving: FLIS. De database is bijna afgerond en zal in het eerste kwartaal van 2018 live gaan. Lidstaten wordt gevraagd om de vertalingen te checken.
- Diverse vragen vanuit lidstaten over: etikettering van vetpercentages in vlees; de verplichte voedselinformatie op voorverpakte producten die via niet-voorverpakte producten bij de consument belanden (komt discussiedocument in werkgroep); herkomstetikettering; de vermelding van E-nummer van gemodificeerd zetmeel; de vermelding van het totale sulfietgehalte; de etikettering van nanodeeltjes.

1) Update from the Commission on ongoing developments in the area of food information

- KWID: De Commissie meldt dat de publicatie van de toepassing van kwantitatieve ingrediëntendeclaratie (KWID) gereed is. Het document is bijgevoegd.
- Q&A's: De Commissie verwacht dat de nog niet uitgebrachte Q&A's horende bij de verordening (EU) No 1169/2011 in het eerste kwartaal van 2018 worden aangenomen. De Q&A's komen beschikbaar in alle talen.
- Artikel 16 – alcoholetikettering: de Commissie heeft in maart 2017 een rapport uitgebracht over de noodzaak van etikettering van alcohol. In dat rapport is de industrie opgeroepen tot zelfregulering. De industrie wordt gevraagd uiterlijk maart 2018 met haar voorstel komen. Indien de Commissie dit voorstel niet voldoende acht, zal zij een impact assessment in gang zetten, dat moet leiden tot wetgeving voor etikettering van alcoholische dranken. De Commissie roept

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Inge Stoelhorst /
Madeleine Schilder
i.stoelhorst@minvws.nl /
ml.schilder@minvws.nl
T 070 340 5668 /
M 06 52 55 34 51

Ons kenmerk
Verslag CWG
Voedselinformatie voor
Consumenten 24 november
2017

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

de lidstaten op om hun industrieën aan te moedigen om aan het voorstel voor zelfregulering mee te werken.

- Artikel 35.5: In de etiketteringsverordening is vastgelegd dat de Commissie medio december van dit jaar een verslag indient over het gebruik van extra uitdrukings- en presentatievormen. Dat verslag wordt uitgesteld. Er zijn namelijk veel ontwikkelingen op het terrein van etikettering (e.g. Franse nutriscore systeem, de plannen van zes multinationals) en het JRC komt eind 2018 met de resultaten van een literatuurstudie naar de impact van logo's op gezondheid. Vanuit NL is aangegeven dat het van belang is dat eerst de feiten op orde zijn en dat uitstel dus akkoord is. Ook heeft NL gevraagd of notificatie van het initiatief van de multinationals noodzakelijk is. De Commissie geeft aan dat notificatie niet nodig is en dat het aan afzonderlijke lidstaten is om zonnodig te handelen op de nieuwe uitdrukingsvorm.
- Artikel 35.6: Voortvloeiend uit het rapport dat eind 2018 zal uitkomen, zal de Commissie uitvoeringshandelingen moeten vaststellen (artikel 35.6).
- Veganistische/vegetarische etikettering: Op grond van artikel 36.3 moet de Europese Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen. Door tijdgebrek is ze hier tot nu toe niet aan toegekomen. In het licht van de 'better regulation' operatie vanuit het Kabinet 'Timmermans' is de invulling van de wijze van vermelding van de termen 'vegan' en 'vegetarian' nu op de agenda gekomen. De Commissie zal een discussiedocument opstellen.

2) Implementing rules for the application of Article 26(3), related to origin information – State of play

De Commissie komt binnenkort met een nieuw voorstel voor de uitvoeringshandelingen voor de vrijwillige vermelding van herkomst en vraagt lidstaten om daarop nog één keer te reageren. Daarnaast zal de publieksconsultatie worden gestart. De Commissie verwacht het voorstel na stemming in het tweede kwartaal van 2018 te publiceren.

3) Discussion regarding the Notification procedure under article 45 of Regulation (EU) No 1169/2011 on the provision of food information to consumers

De Commissie geeft een presentatie over

- De Richtlijn (EU) 2015/1535 en het daaraan gekoppelde informatiesysteem betreffende technische voorschriften (TRIS) De Commissie roept de lidstaten op om contributies te doen via TRIS; dit is aan de orde bij niet-voorverpakte levensmiddelen (artikel 44 van Richtlijn (EU) 1169/2011).
- De notificatieprocedure bij Richtlijn (EU) No 1169/2011 artikel 45. Die is aanvullend op richtlijn (EU) 1535/2015.

Vanuit NL is gevraagd onder welk regime of nationale bepalingen voor informatievoorziening bij niet-voorverpakt voedsel moet worden genotificeerd. De Commissie gaf aan dat notificatie op grond van artikel 45 niet nodig is, maar dat niet-voorverpakt voedsel via TRIS moet worden gemeld, omdat het niet gaat om specifieke productvoorschriften waarvoor notificatie onder artikel 45 verplicht is. Ook heeft NL gevraagd of het mogelijk is om de notificatiesystemen van artikel 44 (TRIS) en van artikel 45 in één systeem samen te voegen. De Commissie komt hier nog op terug.

4) Date marking: presentation of new research

a. Netherlands: Results of two studies on food shelf-life and date marking

- **Advisory report on the options to extend the list of foods that are exempted from the requirement to bear a data mark**

In opdracht van LNV heeft de WUR onderzoek gedaan naar verschillende houdbaarheidssterminologieën en naar het effect ervan op verspillinggedrag van consumenten. Uit dat onderzoek blijkt dat verspilling van lang houdbare producten met 12% daalt als er geen THT-datum op de verpakking staat. Indien de THT-datum wordt vervangen door het label 'lang houdbaar', is de verwachting dat de voedselverspilling daalt met 31%.

- **The effect of date marking terminology of products with a long shelf life on food discarding behaviour of consumers**

BURO heeft in opdracht van LNV advies uitgebracht over de criteria waar producten aan zouden moeten voldoen om in aanmerking te komen om in de ANNEX X te staan. Dat advies stelt dat er vanuit voedselveiligheid gezien geen houdbaarheidsdatum nodig is voor voedsel met een zeer korte houdbaarheid, voor voedsel dat zichtbaar verandert voordat het gevaarlijk wordt, voor voedsel dat steriel is en blijft en voor voedsel waar geen bacteriële groei op kan plaatsvinden. Conclusie is dan ook om te kijken naar product criteria bij het plaatsen van producten onder ANNEX X.

In reactie op de onderzoeken geeft één lidstaat aan dat zij vergelijkbaar onderzoek heeft gedaan en nieuwe guidelines heeft ingesteld voor datumgebruik.

b. Key findings from Commission Study on date marking practices and other information provided on food labels and food waste prevention

De Commissie heeft onderzoek gedaan naar de meest verspilde producten in een aantal lidstaten. Meest verspild zijn groenten en fruit, bakkerijproducten, vlees, vis en zuivel. Ook is onderzocht hoeveel consumenten de TGT-datum begrijpen (in NL is dit ongeveer 30%). Ook is gekeken naar het begrip van consumenten in een aantal lidstaten. Een aantal van de aanbevelingen uit dit onderzoek: zorg voor een guideline voor het gebruik van TGT- en THT-data; stimuleer onderzoek naar innovaties op het gebied van opslag of etikettering (e.g. smart labels) en naar consumentengedrag; consulteer de verpakkingsindustrie.

Naar aanleiding van dit onderzoek komt naar voren dat de consument versheid associeert met een korte houdbaarheid.

De Commissie licht toe dat begin 2018 een subwerkgroep zal starten onder het Food Waste platform, om voorstellen verder uit te werken. Aan deze werkgroep zullen leden van het Food Waste platform en de etiketteringswerkgroep deelnemen.

5) Information from the Commission on the development of the Food Labelling Information System (Database) – Presentation of the data template, admin IT tool and next steps on the validation of data

De Commissie toont de Europese database voor etiketteringsregelgeving. Die online database is primair gemaakt voor bedrijven en biedt een overzicht van alle verplichte etiketteringsregels per lidstaat per product. De database is bijna afgerond en zal in het eerste kwartaal van 2018 live gaan. Lidstaten wordt gevraagd om de vertalingen te checken.

6) A.O.B.

a. Question on the method of calculation of meat content

Een lidstaat stelt de vraag of dierlijk vet dat wordt toegevoegd aan vlees (met een eigen vetpercentage) tot het maximaal toegestane vetpercentage mag worden meegerekend als vleespercentage. Nederland brengt in dat extra vet niet mag worden opgeteld bij de vleeshoeveelheid. De Commissie geeft aan dat afzonderlijk toegevoegd vet ook als zodanig moet worden benoemd.

b. Question on indication of quantity of fish in canned products

Niet besproken.

c. Question on nutrition declaration, FIC art.8

Een lidstaat vraagt naar de verplichte voedselinformatie op voorverpakte producten die via niet-voorverpakte producten bij de consument belanden. Uit artikel 8 blijkt niet duidelijk welke etiketteringsverplichtingen er precies zijn. Nederland vraagt de Commissie naar de interpretatie van 'verplichte voedselinformatie' van artikel 8.6 (betreft het alleen allergenen, of betreft het alle verplichte etiketteringsinformatie zoals in artikel 9 benoemd?). De Commissie wil dit punt in een volgende werkgroep bespreken en komt met een discussiedocument.

d. Question on customary names that contain geographical terms

Een lidstaat stelt een vraag over herkomstetikettering en in hoeverre sprake is van misleiding van consumenten bij het niet vermelden van het land van herkomst bij specifieke producten (e.g. 'Vienna schnitzel' die in Estland wordt gefabriceerd: mag

dat zo op het etiket? Of moet je hier 'Vienna style schnitzel' vermelden op het etiket?). De Commissie stelt dat hier een case-by-case aanpak gewenst is, want elke lidstaat moet zelf bepalen of de naam op het etiket misleidend is voor zijn/haar consumenten.

e. Question on designation of ingredients, FIC Annex VII

Een lidstaat geeft aan dat het E-nummer van gemodificeerd zetmeel niet verplicht vermeld hoeft te worden op een etiket. Nierpatiënten ondervinden hier problemen door, want zij moeten vanuit gezondheidsoverweging hun fosforinname kunnen monitoren. De Commissie geeft aan dat tijdens het vaststellen van annex VII dit punt niet bekend was en dat toen verondersteld werd dat de term gemodificeerd zetmeel de consument voldoende zou informeren. Het punt wordt intern (collega's die met additieven bezig zijn) nog bediscussieerd; daarna kan EFSA mogelijk worden gevraagd om de informatie over patiëntproblemen met fosfor op te vragen.

f. Question on sulphur dioxides and sulphites

Een lidstaat vraagt of sulfiet zowel als natuurlijk als toegevoegd ingrediënt moet worden vermeld op het etiket. Enkele lidstaten geven aan dat het voor de vermelding van sulfiet niet uitmaakt of dit van nature in het product zit of is toegevoegd. Het totale gehalte sulfiet in het levensmiddel moet dus vermeld worden.

g. Question on nano-ingredients

Frankrijk heeft in 2017 een onderzoek gedaan naar de toxiciteit van (nanodeeltjes) titaniumdioxide in levensmiddelen. Frankrijk wil graag weten hoe andere lidstaten omgaan met etikettering van nanodeeltjes en zal hierom via een brief aan de Europese Commissie sturen en de monitoringsresultaten melden in het meldingssysteem AAC (Administrative Assistance Cooperation). EFSA heeft eerder onderzoek gedaan naar de toxiciteit van titaniumdioxide. Er volgt enige discussie over de onderzoeksmethode en over de definitie van nano. Afgesproken is dat Frankrijk de onderzoeksmethode en -resultaten deelt met de andere lidstaten.

Den Haag, 11 december 2017